

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 70

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

52. évfolyam

2009. március 24.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
I <i>Állásfoglalások, ajánlások és vélemények</i>		
VÉLEMÉNYEK		
Tanács		
2009/C 70/01	A Tanács véleménye (2009. március 10.) Olaszországnak a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról	1
2009/C 70/02	A Tanács véleménye (2009. március 10.) Litvániának a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramjáról	8
2009/C 70/03	A Tanács véleménye (2009. március 10.) Luxemburgnak a 2008–2010-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról	13
II <i>Közlemények</i>		
AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK		
Bizottság		
2009/C 70/04	Bejelentett összefonódás engedélyezése (Ügyszám COMP/M.5427 – Dexia Credit Local/Dexia Kommunalkredit Bank) ⁽¹⁾	19
2009/C 70/05	Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkében foglalt rendelkezések keretén belül az állami támogatások engedélyezése – Olyan esetek, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság nem emel kifogást	20

HU

IV Tájékoztatások

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

Tanács

2009/C 70/06	A Tanács általi kinevezések listája – 2009. január és február (szociális terület)	22
--------------	---	----

Bizottság

2009/C 70/07	Euro-átváltási árfolyamok	24
--------------	---------------------------------	----

TAGÁLLAMOKTÓL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

2009/C 70/08	A tagállamok által közölt információ az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a nemzeti regionális beruházási támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 1628/2006/EK bizottsági rendelettel összhangban nyújtott állami támogatásokról (*)	25
--------------	--	----

V Vélemények

EGYÉB JOGI AKTUSOK

Bizottság

2009/C 70/09	Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján	27
--------------	---	----

Helyesbítések

2009/C 70/10	Helyesbítés a tagállamok által elismert természetes ásványvizek jegyzékéhez (HL C 54., 2009.3.7.)	32
--------------	---	----

(*) EGT-vonatkozású szöveg

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2009. március 10.)

Olaszországnak a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról

(2009/C 70/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2009. március 10-én megvizsgálta Olaszországnak a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programját.
- (2) A régóta fennálló strukturális hiányosságok mellett, amelyek már több éve akadályozzák a termelékenység megfelelő növekedését, a globális visszaesés is súlyosan érinti az olasz gazdaságot, bár az olasz magánszektor alacsony szintű eladósodása és a viszonylag szilárd pénzügyi rendszer eddig bizonyos fokú védelmet nyújtott a pénzügyi válság közvetlen hatása elől. A reál-GDP növekedése Olaszországban már 2007 közepén, jóval a pénzügyi piacok válságának mélyülése előtt határozottan lassult. Ez 2008 második felére a belföldi kereslet gyengülésének és a kivitel csökkenésének hatására recesszióba fordult. Kulcsfontosságú rövid távú kihívást jelent a vállalkozások és a fogyasztók bizalmának helyreállítása, a hitelekhez való hozzáférés biztosítása (különösen a kkv-k számára), a munkaerő-piaci kiigazítás elősegítése a fokozódó munkanélküliség kezelése érdekében, valamint a termelékenységnövekedés feltételeinek javítása és a költségek versenyképességének fokozása. A rendkívül magas államadósság és az ehhez kapcsolódó kamatteher fényében körültekintően egyensúlyt kell teremteni az olasz kormány e kihívásokra adandó válasza és az államháztartás jelentős romlása elkerülésének szükségessége között. A 2009-re tervezett költségvetési irányvonal általánosságban semleges. Ennek alapján a kormány a európai gazdaságélénkítési tervvel (EERP) összehangban 2008

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

novemberében gazdaságélénkítő csomagot fogadott el, mely az alacsony jövedelmű háztartások és cégek támogatására irányul, az állami beruházások egyidejű felgyorsítása mellett. 2009 februárjában további intézkedéseket fogadtak el, amelyek az energiahatékony tartós fogyasztási cikkek iránti kereslet támogatását szolgálják. A gazdasági visszaesés ennek ellenére súlyosan megertherli az olasz államháztartást.

- (3) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP a 2008-as 0,6 %-os csökkenést követően 2009-ben 2 %-kal tovább csökken. A reál-GDP növekedése várhatóan kis mértékben fellendül 2010-ben, 0,3 %-ra, 2011-ben pedig határozottabban, 1 %-ra. Ezek a makrogazdasági előrejelzések figyelembe veszik a november 28-án elfogadott gazdaságélénkítő intézkedéseket, ezek várható gazdasági hatását azonban nem számszerűsítik. A jelenleg rendelkezésre álló, a program előrejelzéseinek határideje után kibocsátott információk⁽¹⁾ alapján értékelt gazdasági növekedés még a program előrejelzésénél is alacsonyabb lehet. Szintén ennek fényében a program 2009-re szóló foglalkoztatási előrejelzései viszonylag optimistának tűnnek, különösen a ledolgozott órák számát illetően. Ezzel szemben a program inflációra vonatkozó előrejelzései valószerűnek tűnnek. A program inflációs kilátásai, és a fajlagos munkaerőköltségek középtávú növekedésének mérséklődése, amely ezeket megalapozza, arra utalnak, hogy az Olaszország versenyképességében az 1990-es évek vége óta mutatkozó romlást bizonyos fokig sikerült féken tartani.
- (4) A Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzése szerint az államháztartási hiány 2008-ban a GDP 2,8 %-ára nőtt, a program 2007 novemberi aktualizált változatában szereplő 2,2 %-os hiánycéllal szemben. A vártnál magasabb hiány kedvező bázishatás ellenére következett be, tehát annak ellenére, hogy a 2007-es hiány a jelenlegi adatok szerint a GDP 1,6 %-át teszi ki az előző program alapján várt 2,4 % helyett. A jobb 2007-es kiindulási helyzetet azonban a 2008-as, részben a kedvezőtlen gazdasági feltételekhez kapcsolódó fejlemények több, mint ellensúlyozták. Ezenkívül a magasabb kamatlábak következtében nőtték az adósságszolgálati költségek. A gazdasági lassulás hatását meghaladó mértékű bevételkiesés a különböző diszkrecionális intézkedések végrehajtását tükrözi, nevezetesen azt, hogy a (határozatlan időre szóló szerződéssel rendelkező munkavállalók bérével kapcsolatos) járulékcsoökkentést a munkáltatók 2007 helyett csak 2008-ban érvényesítették, emellett az elsődleges lakóingatlanokat terhelő adó teljes eltörlését, valamint – a 2008 végén elfogadott gazdaságösztönzési csomaggal összhangban – egyes adófizetési határidők 2009-re halasztását 2009-re. A strukturális hiány – vagyis a ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított hiány – a becslések szerint 2007-hez képest GDP-arányosan 0,5 százalékponttal nőtt. Ezzel szemben a program 2007 novemberi aktualizált változatában 0,25 százalékpontos javulást terveztek.
- (5) A program szerint a hiány a 2008-as, a GDP 2,6 %-át kitevő szintről 2009-ben a GDP 3,7 %-ára nő majd, és így meghaladja a hiányra vonatkozó, a GDP 3 %-át kitevő referenciaértéket. A Bizottság szolgálatainak időközi előrejelzése ezzel szemben 3,8 %-ra becsüli a hiányt. A hiány növekedése az automatikus stabilizátorok működését tükrözi, miközben a tervezett költségvetési irányvonal általánosságban semleges. Különösen az elsődleges kiadások növekedése, bár történelmi mértékkel mérve mérsékeltnek tekinthető (nominális értéken 3,1 %, az 1999–2007 közötti időszakban átlagosan jellemző 4,5 %-hoz képest), fogja várhatóan nagy mértékben meghaladni a nominális GDP-növekedést. A bevételnövekedés jelentősen lassul, azonban kisebb mértékben, mint az adóalap növekedése, ami egyrészt a gazdaságélénkítési csomaggal és a hároméves költségvetési csomaggal elfogadott egyszeri, illetve tartós diszkrecionális intézkedések együttes hatását, másrészt a társadalombiztosítási járulékok alakulása terén mutatkozó kedvező fejleményeket tükrözi. Az alacsonyabb kamatlábak a kamatkidadások kis mértékű csökkenéséhez vezetnének, amely a magasabb adósságok ellenére bizonyos fokú enyhülést jelentene az államháztartás számára. E fejlemények eredményeként a Bizottság szolgálatai által a program információi alapján újraszámított strukturális egyenleg 2008-hoz képest GDP-arányosan 0,25 százalékponttal javulna.
- (6) A középtávú költségvetési stratégiát illetően a program megerősíti a strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetési egyenlegre irányuló középtávú költségvetési célkitűzés iránti elkötelezettséget, nem erősíti meg azonban az ennek megvalósítására kitűzött 2011-es határidőt. A gazdasági visszaesés a 2008 nyarán elfogadott hároméves költségvetési csomagban foglalt költségvetési konszolidációs terv elhalasztásához vezet. Újra megfogalmazzák a kiadásalapú kiigazításra tett ígéretet, amely a költségvetési csomagban is szerepelt, nevezetesen az egyes kiadási kategóriákra vonatkozó középtávú előrejelzések és az ezek megvalósítására szolgáló intézkedések nagy vonalakban történő megerősítésével.

⁽¹⁾ Az értékelés figyelembe veszi a Bizottság szolgálatainak 2009. januári előrejelzését, és az azóta rendelkezésre bocsátott egyéb információkat is.

Annak ellenére azonban, hogy a gazdaságélénkítő csomag a tervek szerint a költségvetés szempontjából semleges, végrehajtása a kiadásalapú kiigazítás bizonyos fokú elhalasztásával jár, a beruházások felgyorsítása és a háztartásoknak 2009-ben juttatott egyszeri kifizetések következtében. A 2009-re előre jelzett meredek emelkedést követően a GDP-arányos elsődleges kiadás fokozatosan visszaáll a 2008-ra becsülthez hasonló szintre, a javuló gazdasági feltételeknek és a 2010–2011 folyamán tervezett, nagyon visszafogott éves emeléseknek köszönhetően (nominális értelemben átlagosan 0,8 %). A GDP-arányos bevétel az előrejelzések szerint 2008 és 2011 között kis mértékben nő. Az államháztartási hiány 2009-ben éri el csúcspontját, majd ezt követően 2010-ben a GDP 3,3 %-ára, 2011-ben a GDP 2,9 %-ára csökken. A kamatkiadások 2010-től várható növekedése arra utal, hogy az elsődleges egyenleg a tervek szerint gyorsabb ütemben fog javulni. Az újraszámított strukturális egyenleg 2010-ben és 2011-ben tovább javul majd, összesen GDP-arányosan 1 százalékponttal. A 2010–2011 során tervezett költségvetési konszolidációt a rendkívül magas államadósságból eredő kényszerek befolyásolják. A bruttó államadósság aránya, amely 2008-ban – az olasz központi bank által elővigyázatosságból végrehajtott likvideszköz-akkumulációt is tükrözve – már majdnem elérte a GDP 106 %-át, 2009-ben és 2010-ben várhatóan tovább nő majd, a GDP 112 %-át kitevő legmagasabb szintig, mielőtt 2011-ben kis mértékben, 111,6 %-ra csökkenne. E fejlemények fő mozgatórugója a tervezett alacsony elsődleges többlet és a nominális GDP mérsékelt növekedése. A programban előre jelzett államadósság-változás (stock-flow adjustment) viszonylag alacsony mértékű, de nem tartalmazza a gazdaságélénkítési csomaggal elfogadott bankfeltőkésítési program esetleges végrehajtását, mivel azt még nem vették igénybe.

- (7) A hiány a program által lefedett időszak teljes egészében magasabb lehet a programban előre jelzetté. Először is, a gazdasági növekedés alacsonyabb lehet. Másodsor, ahhoz, hogy az elsődleges kiadások 2010–2011 folyamán csak mérsékelt emelkedjenek, a 2008 nyarán elfogadott hároméves csomag alapjául szolgáló kiadásalapú kiigazítás szigorú végrehajtására van szükség a kormányzat minden szintjén. Harmadsor, előfordulhat, hogy a kormány társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó 2009-es előrejelzései nem valósulnak meg, tekintettel az ezek alapjául szolgáló viszonylag kedvező foglalkoztatás-növekedési feltételezésekre. Végül, bár a tervek szerint ezeket teljes mértékben finanszírozzák, a 2008 novemberében elfogadott gazdaságélénkítési csomag és a 2009 februárjában elfogadott (a programban nem szereplő), a tartós fogyasztási cikkek vásárlását szolgáló új költségvetési ösztönzők kihatással lehetnek a 2009-es költségvetési eredményre. Ugyanezek okokból 2009-től az adóssághányad a programban előirányozottnál kedvezőtlenebbül is alakulhat. A banki ágazatnak juttatott esetleges tőkeinjekciók szintén hatással lehetnek a bruttó adóssághányadra.
- (8) Az előregedés hosszú távú költségvetési hatása Olaszországban kisebb az uniós átlagnál, mivel a nyugdíjkiadások az elfogadott nyugdíjreformnak köszönhetően az uniós átlagnál kisebb mértékben nőttek. A nyugdíjkiadások GDP-hez viszonyított aránya még mindig a legmagasabbak között van az Európai Unióban, és az előrejelzések attól a feltételezéstől függenek, hogy az elfogadott reformokat teljes mértékben végrehajjták, és különösen, hogy a felülvizsgált biztosításmatematikai együtthatókat, amelyek teljes mértékben összhangban állnak a megreformált nyugdíjrendszer alapját képező járulékelvvel, 2010-től alkalmazzák. További intézkedéseket is meg lehetne még fontolni, nevezetesen a nyugdíjkorhatár további emelését, különösen a nők esetében. Ez lehetővé tenné a szociális kiadások újraelosztását annak érdekében, hogy a munkanélküli ellátások átfogóbb és egységesebb rendszerét lehessen kialakítani, amely a munkavállalás megfelelő ösztönzését és hatékony munkaerő-piaci aktiválási politikákat biztosítana. A programban előre jelzett 2008-as költségvetési egyenleg, bár az előző változat kiindulási helyzeténél némileg rosszabb, elegendő lenne a jelenlegi adóssághányad stabilizálásához, azonban nem járulna hozzá a népesség előregedése miatt várható hosszú távú költségvetési hatás ellensúlyozásához. A bruttó adósság jelenlegi szintje is jóval meghaladja a Szerződésben foglalt referenciaértéket. Magas elsődleges többletek elérése és fenntartása középtávon hozzájárulhat az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos közepes kockázatok csökkentéséhez.
- (9) Az elmúlt évek során jelentős haladást értek el a költségvetési keret javítása terén, ami kulcsfontosságú előfeltételét jelenti a kiadásalapú kiigazítás hiteles középtávú stratégiájának, amelyet a közkiadások jobb költséghatékonysága és eredményessége támaszt alá. A 2008 nyarán elfogadott hároméves költségvetési csomag az egyes kiadási tételekre vonatkozó részletes éves összegkorlátok meghatározásával és ezek széleskörű intézkedésekkel való alátámasztásával erősíti a középtávú költségvetési keretet. A költségvetési intézmények javítása érdekében számos további kezdeményezést vezettek be. Az állami költségvetés szerkezetét programalapú csoportosítás bevezetésével racionalizálták, amely a források jobb elosztását teszi lehetővé a kormányzati politikai célkitűzésekkel összhangban. A minisztériumok számára nagyobb rugalmasságot biztosítottak a tekintetben, hogy a prioritásoknak megfelelően

forrásokat csoportosíthatóknak át egyes kiadási programok között. Öt minisztériumban a kiadások felülvizsgálatára irányuló kísérleti programot folytattak le a közkiadások költséghatékonyságának értékelése érdekében, ezt most a költségvetési eljárás szerves részévé kívánják tenni. Megerősítették a belföldi stabilitási paktum végrehajtási mechanizmusait, amelyek a kormányzat különböző szintjei közötti költségvetési kapcsolatokat szabályozzák. Végül fontos lépéseket tesznek a közigazgatás eredményességének és költséghatékonyságának javítása érdekében, többek között a rendelkezésre álló erőforrások ésszerűbb felhasználásának ösztönzése és az érdekem fokozottabb jutalmazása révén. Előretételezve a költségvetési irányítás előtt álló egyik fő kihívás a költségvetési federalizmus új keretének megtervezése, amely biztosítja a helyi önkormányzatok elszámoltathatóságát és ösztönzi a hatékonyságot.

- (10) 2008 végén a pénzügyi világválságra válaszul az olasz hatóságok számos, a betétesek védelmére és a bankok megfelelő likviditásának és tőkésítésének fenntartására irányuló intézkedést hoztak. Ezek 2009 végéig lehetővé teszik a kormány számára, hogy tőkeinjekciót juttasson a tőkehiányos bankoknak és öt évig terjedő időszakra garanciát vállaljon az új banki kötelezettségvállalásokért. Ezenkívül a lakossági bankbetétekre vonatkozóan kiegészítő állami garanciát kínálnak, tovább erősítve ezzel az Olaszországban a bankközi betétbiztosítási rendszer által nyújtott, már eddig is magas szintű védelmet (ez valamivel 100 000 EUR-t meghaladó összegig biztosít fedezetet). Végül annak érdekében, hogy erősítsék a rendszer gazdasági tevékenységek finanszírozására való általános képességét, engedélyezték a gazdasági és pénzügyminisztériumnak, hogy a tőzsdén jegyzett, stabil bankok által kiadott pénzügyi eszközöket jegyezzen, amelyek szavatoló tőkének minősülnek.

Az állami beavatkozást, amelyet a program 10 milliárd EUR-ra (hozzávetőlegesen a GDP 0,7 %-ára) becsül, átmenetinek szánják, és az azt igénybe vevő bankoknak vállalniuk kell, hogy megfelelő feltételek mellett nyújtanak hiteleket a háztartásoknak és kkv-knak.

- (11) Az általánosságban semleges költségvetési helyzetben a kormány az európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban intézkedéseket tett a gazdaságnak 2009-ben a GDP körülbelül 0,4 %-ának, 2010-ben 0,2 %-ának megfelelő összeggel való támogatására. Ezen intézkedések költségvetési hatását a hivatalos becslések szerint teljes mértékben ellensúlyozzák az egyszeri bevételek, valamint néhány tartós adóemelés, amelyek főként az adókiadások és az adóelkerülés elleni küzdelemből erednek. A háztartások rendelkezésre álló jövedelmének támogatására és a fogyasztók bizalmának helyreállítására irányuló intézkedések között szerepel az alacsony jövedelemmel rendelkező háztartásoknak nyújtott egyszeri pénzügyi juttatás, a munkanélküli segély kiterjesztése az atipikus munkavállalókra és egyes közműdíjak befagyasztása. A vállalkozások támogatására főként az adófizetési határidők elhalasztása és a társasági adóterhek csökkentése formájában kerül sor. A teljesítményhez kötődő bérezést érintő adókedvezmény célja a termelékenység ösztönzése a munkaerő költségeinek egyidejű csökkentése mellett. Végül a kormány megkísérli átcsoportosítani a rendelkezésre álló uniós és nemzeti forrásokat annak érdekében, hogy felgyorsítsa az elsőbbséget élvező infrastrukturális projektek végrehajtását. Az intézkedések célzottak és kellő időben érkeznek – feltéve, hogy az állami beruházások tervezett felgyorsítása megvalósul –, valamint nagyobb részük átmeneti jellegű. Így visszafordíthatóságuk biztosított, bár nem teljes mértékben. A csomag a rendkívül magas adóssághányad fényében a gazdasági visszaesésre adott megfelelő válasznak tekinthető. Ebben az összefüggésben, és tekintettel a termelékenységgel összefüggő kihívás kezelésére és a külső versenyhelyzet javításának szükségességére, a strukturális reformok különösen relevánsak Olaszország számára, a verseny keretének erősítését is ideértve. Néhány már bejelentett strukturális intézkedés, amennyiben ezeket már 2009-ben megvalósítják, még inkább elősegítheti a gazdaság fellendülését és javíthatja rugalmasságát. Ezen intézkedések között szerepelnek az ipari innováció ösztönzését szolgáló, a megújuló energiaforrások használatát és az energiatakarékosságot előmozdító, valamint az adminisztratív terhek csökkentésére irányuló kezdeményezések. A szociális partnerek által nemrégiben a béralku keretének módosítása felé tett lépések, a teljesítményhez kötődő bérezésre vonatkozó költségvetési ösztönzőkkel együtt a fizetések és a termelékenység alakulása közötti nagyobb összhanghoz vezethetnek. Ezek az intézkedések a növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégia keretében 2009. január 28-án a Bizottság által javasolt középtávú reformtervhez és az országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódnak.

- (12) Az előrejelzések szerint a hiány 2009-ben nő, majd ezt követően a programidőszak alatt fokozatosan csökken. A programban tervezetteknek megfelelően az államháztartási hiánynak 2011-re a GDP 3 %-a alá történő csökkentése azonban a költségvetési fegyelem melletti erős elkötelezettséget és szükség esetén a további intézkedések elfogadására való készséget tesz szükségessé. Az adóssághányad a programidőszak során nőni fog, egyre inkább távolodva a referenciaértéktől.

- (13) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program tartalmaz minden előírt adatot, és a nem kötelező adatok legtöbbjét is ⁽¹⁾.

Általános következtetésként megállapítható, hogy a költségvetési politika és a 2009-es évre vonatkozó gazdaságélénkítési csomag összhangban van az európai gazdaságélénkítési tervvel (EERP), és a rendkívül magas adóssághányadra tekintettel megfelelőnek tekinthető. Az államháztartási hiány – a pénzügyi válsághoz kapcsolódó erős gazdasági visszaesést tükrözve – 2009-ben várhatóan jelentősen a GDP 3 %-át kitevő referenciaérték fölé emelkedik. 2010-re és 2011-re a program kiadásalapú kiigazítást tervez, amely 2011-ben már valamivel a GDP 3 %-a alá viheti a hiányt. A programidőszak során azonban meghiúsulhat a hiánycélok elérése, tekintettel arra, hogy a gazdasági növekedés még a tervezettnél is alacsonyabb lehet. Ezenkívül az elsődleges kiadások tervezett korlátozásának végrehajtása terén is mutatkozhatnak esetleges csúszások, annak ellenére, hogy a jobbá tett költségvetési keret javítja a költségvetési fegyelem és a kiadások hatékonyságának feltételeit. Az adóssághányad a 2007-es, a GDP 104,1 %-át kitevő szintről a programidőszak végére várhatóan a GDP 111 %-a fölé emelkedik. A bruttó adóssághányad emellett a banki ágazatnak juttatott esetleges tőkeinjekciók következtében is tovább emelkedhet. Végül fontos strukturális gyengeségek még mindig akadályozzák Olaszországban a termelékenység tartós növekedését és rontják külső versenyhelyzetét, míg a szociális kiadások jelenlegi összetétele nem támogatja a munkaerő-piaci kiigazítást.

A fenti értékelés alapján Olaszország felkérést kap arra, hogy:

- i. a tervezettnél megfelelően hajtsa végre a 2009-re szóló költségvetési intézkedéseket és határozottan kövesse a programidőszakra tervezett strukturális kiigazítási pályát annak érdekében, hogy tartós csökkenési pályára állítsa a rendkívül magas adóssághányadot és biztosítsa az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát;
- ii. folytassa a költségvetési irányítás javítása terén tett előrehaladást, és alakítsa ki a költségvetési föderalizmus új keretét, amely biztosítja a helyi önkormányzatok elszámoltathatóságát és alátámasztja a költségvetési fegyelmet;
- iii. folytassa az államháztartás minőségének javítására irányuló törekvéseket, a hangsúlyt a kiadások hatékonyságára és összetételére helyezve, valamint átcsoportosítva a szociális kiadásokat annak érdekében, hogy a munkanélküli ellátások átfogóbb és egységesebb rendszerét lehessen létrehozni, amely a munkavállalás megfelelő ösztönzését és hatékony munkaerő-piaci aktiválási politikákat biztosítana, a költségvetési konszolidációs folyamat veszélyeztetése nélkül.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2007	2008	2009	2010	2011
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2009. február	1,5	- 0,6	- 2,0	0,3	1,0
	BIZ 2009. január	1,5	- 0,6	- 2,0	0,3	n.a.
	SP 2007. november	1,9	1,5	1,6	1,7	1,8
HICP infláció (%)	SP 2009. február	2,0	3,5	1,2	1,7	2,0
	BIZ 2009. január	2,0	3,5	1,2	2,2	n.a.
	SP 2007. november	1,9	2,0	2,0	1,8	1,9

⁽¹⁾ A nem kötelező adatok terén fennálló hiányosságok között a kiadások feladatkörök szerinti bontása és az államadósság alakulásának tényezőire vonatkozó egyes adatok szerepelnek.

		2007	2008	2009	2010	2011
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	SP 2009. február	1,7	0,3	- 2,3	- 2,7	- 2,5
	BIZ 2009. január ⁽²⁾	1,8	0,3	- 2,3	- 2,7	n.a.
	SP 2007. november	- 0,6	- 0,6	- 0,6	- 0,6	- 0,6
A külfölddel szembeni nettó hitelnyújtás/hitel- felvétel (a GDP %-ában)	SP 2009. február	- 1,6	- 1,6	- 1,3	- 1,1	- 0,9
	BIZ 2009. január	- 1,6	- 2,2	- 1,3	- 1,5	n.a.
	SP 2007. november	- 1,3	- 0,8	- 0,6	- 0,4	- 0,2
Államháztartási bevétel (a GDP %-ában)	SP 2009. február	46,6	46,4	46,8	46,8	46,6
	BIZ 2009. január	46,6	46,4	46,5	46,5	n.a.
	SP 2007. november	46,2	46,3	45,9	45,8	45,7
Államháztartási kiadás (a GDP %-ában)	SP 2009. február	48,2	49,0	50,5	50,0	49,5
	BIZ 2009. január	48,2	49,2	50,3	50,2	n.a.
	SP 2007. november	48,6	48,5	47,9	47,3	47,0
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2009. február	- 1,6	- 2,6	- 3,7	- 3,3	- 2,9
	BIZ 2009. január	- 1,6	- 2,8	- 3,8	- 3,7	n.a.
	SP 2007. november	- 2,4	- 2,2	- 1,5	- 0,7	0,0
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2009. február	3,4	2,5	1,3	1,9	2,6
	BIZ 2009. január	3,4	2,3	1,0	1,2	n.a.
	SP 2007. november	2,5	2,6	3,4	4,2	4,9
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	SP 2009. február	- 2,4	- 2,7	- 2,6	- 1,9	- 1,6
	BIZ 2009. január	- 2,5	- 2,9	- 2,7	- 2,4	n.a.
	SP 2007. november	- 2,0	- 1,9	- 1,2	- 0,4	0,2
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	SP 2009. február	- 2,5	- 2,9	- 2,7	- 2,0	- 1,7
	BIZ 2009. január	- 2,6	- 3,1	- 2,8	- 2,5	n.a.
	SP 2007. november	- 2,2	- 2,0	- 1,3	- 0,5	0,2

		2007	2008	2009	2010	2011
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2009. február	104,1	105,9	110,5	112,0	111,6
	BIZ 2009. január	104,1	105,7	109,3	110,3	n.a.
	SP 2007. november	105,0	103,5	101,5	98,5	95,1

Megjegyzések:

- (¹) Kibocsátási rések és ciklikusan kiigazított egyenlegek a programok szerint, ahogy a Bizottság szolgálatai a programokban szereplő információk alapján újraszámították.
- (²) A 2007–2010 közötti időszakra vonatkozóan 1,1 %-os, 0,9 %-os, 0,6 %-os és 0,7 %-os becsült potenciális növekedés alapján.
- (³) Ciklikusan kiigazított egyenleg, egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül. Az egyszeri és más átmeneti intézkedések 2007-ben a GDP 0,1 %-át, 2008-ban a GDP 0,2 %-át és 2009–2011 között a GDP 0,1 %-át teszik ki; a legújabb program és a Bizottság szolgálatainak januári időközi előrejelzése szerint valamennyi hiánycsökkentő.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai.

A TANÁCS VÉLEMÉNYE**(2009. március 10.)****Litvániának a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramjáról**

(2009/C 70/02)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2009. március 10-én megvizsgálta Litvániának a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramját.
- (2) Litvánia gazdasága a 2003-ban kezdődött, a belföldi kereslet növekedésén alapuló tartós fellendülés után 2008-ban gyorsan lassulni kezdett. A valutatanácsi szabályozás keretében 2008-ban a magasabbnak ítélt országgokkázat és a tényleges reálárfolyam folyamatos felértékelődése mellett szigorodtak a monetáris és hitelfeltételek. A közelmúltbeli magas növekedés időszaka túlhevültséget eredményező nyomást teremtett: nőtt a makrogazdasági egyensúlytalanságok, az infláció és a külső hiány egyaránt 2008 első felében tetőzött. A bérek növekedése messze meghaladta a termelékenység növekedését, ezáltal gyengítve az ország versenyképességét. A költségvetési politika a fellendülés időszaka során végig expanzív volt, és nem képeztek tartalékokat a ciklikus feltételek változására való felkészülés céljából. Litvániát jelentős külső egyensúlytalanságai miatt még súlyosabban érinti a hitelfeltételek globális szigorodása és az exportpiacok kisebb mértékű növekedése. A globális pénzügyi válság és a gyenge külső kereslet várhatóan súlyosítja a belföldi kereslet folyamatos csökkenését és hozzájárul a gazdasági visszaeséshez. A Litvánia előtt álló közvetlen gazdaságpolitikai kihívás a gazdasági lassulás kezelése a makrogazdasági stabilitás megőrzése érdekében. Tekintettel arra, hogy korrigálni kell az ország nagyfokú egyensúlytalanságait, a hatóságok 2008 decemberében költségvetési megtakarítási csomagot fogadtak el, amelynek célja, hogy megkönnyítse a kiigazítási folyamatot és segítse a piacba vetett bizalom megőrzését. A csomag emellett várhatóan korlátozza az államháztartási hiány romlását a visszaesés során.
- (3) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv becslése szerint a reál-GDP 2008-ban 3,5 %-kal növekedett. Ez a forgatókönyv 2009-re jelentős, 4,8 %-kal történő csökkenést és 2010-ben további kis mértékű, 0,2 %-os csökkenést jósol, mielőtt a reál-GDP 2011-ben ismét növekedne, 4,5 %-kal. A jelenleg rendelkezésre álló információk fényében ⁽²⁾ ez a forgatókönyv 2009-ig megalapozott, az azt követő évek esetében azonban határozottan kedvező növekedési feltételezéseken alapul. A növekedési feltételezések 2010-től optimistának tűnnek, tekintettel arra, hogy a kereskedelmi partner országokban a növekedési kilátások romlása, és a hitelek rendelkezésre állásának szűkülése következtében a litvániai belföldi kereslet szűkülése a programban feltételezettnél jelentősebb mértékű és elhúzódóbb lesz. A 2011-re becsült potenciális növekedés viszonylag magasnak tekinthető. A program inflációs előrejelzése 2009-re reálisnak, 2010-re azonban – az ignalinai atomerőmű 2009 végére tervezett bezárásának az energiaárakra gyakorolt hatása miatt – alacsonynak tűnik. A Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzéséhez képest a program 2009-ben a külső egyensúlytalanságok sokkal gyorsabb megszűnését jelzi előre, amely a belföldi kereslet konvergenciaprogramban előre jelzett erőteljesebb szűkülésének és az exportpiacokon várt kedvezőbb fejleményeknek köszönhető.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Az értékelés a Bizottság szolgálatainak 2009. januári előrejelzését, valamint az azóta rendelkezésre álló egyéb adatokat veszi figyelembe.

- (4) A Bizottság szolgálatainak időközi előrejelzése szerint az államháztartási hiány 2008-ban a GDP 2,9 %-át teszi ki, szemben a konvergenciaprogram előző változatában foglalt, a GDP 0,5 %-ának megfelelő hiánycéllal. Ez a vártnál jelentősen rosszabb eredmény főként a kiadások jelentős túllépését tükrözi a közsféra bérei, valamint a családoknak és a nyugdíjasoknak fizetett szociális juttatások terén, amelyre év közben elfogadott politikai döntések alapján került sor, így nem szerepeltek a 2008-as költségvetésben, és kisebb mértékben – a gazdaságnak az év vége felé bekövetkező rohamos lassulása miatt – a hatóságok eredeti előrejelzéseinél alacsonyabb adóbevételeket. A beruházási kiadások és az uniós források felhasználása a tervezettnél alacsonyabb mértékű lett.
- (5) A 2008. december 9-én hivatalba lépett új kormány jelentős költségvetési megszorítást célzó programot fogadott el. Ezzel összhangban a 2009-es költségvetés, amelyet a parlament 2008. december 22-én fogadott el, költségvetési konszolidációs csomagot tartalmaz, amely a piaci bizalom helyreállítására és a kormány finanszírozási szükségleteinek korlátozására irányul. A költségvetési konszolidáció átfogó adóreformon és a költségvetési kiadások jelentős csökkentésén alapul, amelyek várhatóan hasonló mértékben járulnak hozzá a költségvetési konszolidációhoz. A költségvetés a GDP 2,1 %-át kitevő államháztartási hiányt tűz ki célul, amely konszolidációs intézkedések nélkül lényegesen magasabb lenne. Az adókat érintő változtatások célja, hogy az adóterhet a közvetlen adókról a közvetett adókra és a munkáról a tőkére helyezték át, valamint, hogy a mentességek megszüntetésével szélesítsék az adóalapot. A bevételeket érintő főbb intézkedések között szerepel a héa és a jövedéki adók 1 százalékpontos emelése, a személyi jövedelemadó kulcsának 3 százalékpontos csökkentése az adómentesség eredeti összehatására való korlátozott alkalmazhatóság mellett, a társasági adó 5 százalékpontos emelése, valamint a héa és a személyi jövedelemadó terén fennálló legtöbb mentesség eltörlése és az adóalap szélesítése, különösen a társadalombiztosítási rendszer több emberre történő kiterjesztése révén. Az adókat érintő ezen változtatások becsült nettó hatása a program szerint a GDP 1,8 %-a körül alakul. A költségvetés továbbá a kiadások jelentős, a GDP 2 %-a körülire becsült csökkentését is tervezi, amely a közsféra béreire, más folyó kiadásokra és tervezett beruházásokra is kiterjed.

A költségvetést alátámasztó egyes intézkedéseket azonban a parlament teljes egészében vagy részben elutasított, így ezek helyett új intézkedéseket kell hozni. A strukturális (ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított) egyenlegnek a GDP 3 %-át kitevő csökkentésével mérhető általános költségvetési irányvonal 2009-ben erősen korlátozóznak tekinthető ⁽¹⁾.

- (6) A program középtávú költségvetési stratégiájának fő célja a GDP 1 %-át kitevő strukturális államháztartási hiányt tartalmazó középtávú költségvetési célkitűzés megvalósítása 2010-re, és az azt követő években kiegyensúlyozott államháztartás elérése. Az államháztartási hiány 2010-ben várhatóan a GDP 1,0 %-ára csökken, 2011-ben pedig egyensúlyban lesz. A kiigazítást a GDP-arányos bevétel jelentős növelésével és a kiadások arányának mérsékelt csökkentésével tervezik elérni. A kormány megkezdte a folyó kiadások részletesebb felülvizsgálatát, a közsféra foglalkoztatási költségeit is ideértve, amely az elkövetkező években további kiadáscsökkentéshez vezethet. A magasabb bevétel-növekedés főként a 2009-es költségvetésben bevezetett, az adókat érintő változtatásokkal magyarázható. A program azonban kifejezetten elismeri, hogy az ott leírt költségvetési célkitűzések eléréséhez 2010-ben körülbelül a GDP 0,5 %-át, 2011-ben pedig körülbelül 1,5 %-át kitevő tovább intézkedésekre van szükség.
- (7) A költségvetési eredmények jelentős lefelé mutató kockázatoknak vannak kitéve. Ez a program minden évet érinti: 2009-ben a fő kockázat abban áll, hogy a bevételek a programban előre jelzettnél jelentősen alacsonyabbak lehetnek, főként azon kockázat következtében, hogy a bevétel-növelő diszkrecionális intézkedések, különösen a közvetett adók emelése, nem vezetnek az adóbevételeknek a programban tervezett mértékű növekedéséhez, valamint abban, hogy nem minden kiadáscsökkentés bizonyul végrehajthatónak, különösen a támogatások és a közsférában foglalkoztatottak bérei terén; 2010-ben és 2011-ben a kockázat abból ered, hogy az előre jelzett költségvetési konszolidáció kifejezetten kedvező növekedési feltételezéseken alapul, és a költségvetési célkitűzések alátámasztására további intézkedésekre van szükség.

⁽¹⁾ A programban tervezett, a GDP 4 százalékpontja körüli strukturális konszolidáció megfelel a konszolidációs csomag nominális értékének. Ugyanakkor eltér a Bizottság szolgálatai által a programban megadott információ alapján újraszámított strukturális egyensúlytól, főként a potenciális növekedésre és a kibocsátási résre vonatkozó eltérő becslések miatt.

- (8) A népesség előregedésének hosszú távú költségvetési hatásai a már elfogadott nyugdíjreform következtében alacsonyabbak az uniós átlagnál. A program becslései szerint a 2008-as költségvetési egyenleg azonban az előző program kiindulási helyzetéhez képest jelentősen romlott, ami súlyosbítja a népesség előregedésének a fenntarthatósági résre gyakorolt költségvetési hatását. A programban tervezettnek megfelelően az elsődleges többletek középtávon történő elérése hozzájárulhat az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos közepes kockázatok csökkentéséhez.
- (9) Litvánia középtávú költségvetési kerete az elmúlt években nem tudta megátolni a kiadások túllépését. Az élénk bevételnövekedés megkönnyítette a kiadascélok többszöri felfelé történő kiigazítását, és a választási ciklus is további nyomást gyakorolt a keretre, amint azt az államháztartási hiány közelmúltban megfigyelhető növekedése is tanúsítja. A keret erősítése érdekében 2007 novemberében elfogadták a költségvetési fegyelemről szóló törvényt, amely nevezetesen a kiadásokra vonatkozó szabályt tartalmaz. A törvény azonban az éves költségvetés előkészítésére és végrehajtására helyezte a hangsúlyt, és önmagában véve nem vezetett be több szükséges, előremutató középtávú elemet. Ezért a jelenlegi keret a középtávú tervezés és az államháztartás ellenőrzése terén még mindig viszonylag gyenge. Még javítható lenne a tervezés, és erősíteni lehetne a középtávú költségvetési kiadási korlátok kötelező jellegét, ami hozzájárulna a kiadások növekedésének korlátozásához. Ezenkívül a keretnek kedvező gazdasági időszakban biztosítania kell a költségvetési konszolidációt, megátolva, hogy a többletbevételek a kiadások növekedésével járjanak. A teljes költségvetési eljárás átláthatósága, a bevételek és kiadások végrehajtásáról történő megfelelő jelentéstételt is ideértve, továbbra is gyenge, a költségvetési mutatók készpénzen és eredményszámoláson alapuló összehasonlíthatóságát illetően is.
- (10) A pénzügyi ágazat stabilizálása céljából 2008 októberében a litván hatóságok 22 000 EUR-nak megfelelő összegről 100 000 EUR-nak megfelelő összegre emelték a betétbiztosítási garanciát, és a betétbiztosítási garancia arányát 100 %-ra növelték. A program elismeri a betétbiztosításhoz kapcsolódó esetleges kockázatot, mivel 2008 végén a teljes garantált összeg a GDP 30 %-a körüli szintet ért el.
- (11) Az Európai Tanács által elfogadott európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban Litvánia, amely jelentős külső és belső egyensúlytalanságokkal néz szembe, ezen egyensúlytalanságok megszüntetésére irányuló költségvetési politikát fogadott el. Tekintettel a gazdasági egyensúlytalanságok kiigazításának szükségességére és arra, hogy a piacon jellemző kockázatkörülés miatt nehéz elfogadható feltételek mellett új finanszírozáshoz jutni, a 2009 és 2011 közötti időszakra tervezett korlátozó költségvetési irányvonal megfelelő választ jelent a makrogazdasági és költségvetési helyzetre. Átfogó adóreformra és széleskörű kiadásmegtakarító intézkedésekre került sor, a közszféra béreinek 2009-ben történő csökkentését is ideértve. Emellett a litván hatóságok átfogó intézkedéscsomag elfogadását tervezik, amelynek célja a vállalkozások támogatása az igazgatási terhek csökkentése, a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása, valamint a kivitel és a beruházások megkönnyítése révén. Az egyik prioritást a szovjet korszakból származó épületek modernizálása jelenti az energiahatékonyság javítása érdekében. Ebben az összefüggésben Litvánia fel kívánja gyorsítani (és egyszerűsíteni kívánja) az uniós strukturális alapok felhasználását azokban az esetekben, ahol az ilyen beruházások finanszírozásának lehetőségei a Bizottságnak az európai gazdaságélénkítési terv keretében tett javaslatai alapján jelentősen kibővülének. Ezek az intézkedések a növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégia keretében 2009. január 28-án a Bizottság által javasolt középtávú reformtervhez és országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódnak.
- (12) Litvánia konszolidációs programot fogadott el, amely a makrogazdasági egyensúlytalanságok megszüntetésének szükségességére adott megfelelő válasznak tekinthető. A költségvetési eredmények azonban jelentős lefelé mutató kockázatoknak vannak kitéve. Ezenkívül a kiigazítást további intézkedésekkel kell alátámasztani, különösen a későbbi években. Bár úgy tűnik, 2009-től kezdődően a program valamennyi évben biztosítja a normál ciklikus ingadozások elleni biztonsági tartalékot, ez a kockázatokra tekintettel – a súlyos gazdasági visszaesést is ideértve – elégtelennek bizonyulhat ahhoz, hogy 2009-ben és 2010-ben megátolja a 3 %-os határ átlépését. A strukturális (elsődleges) egyenleg változásával mérhető költségvetési irányvonal 2009-től 2011-ig várhatóan korlátozó lesz. Litvánia ERM II tagságával és a gazdaságban a költségek versenyképessége javításának szükségességével összefüggésben szükséges a korábbi magas bérnövekedés korrekciója.
- (13) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program minden előírt adatot megad, és a nem kötelező adatok legtöbbjét is tartalmazza ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ A program nem szolgáltat adatot az államadósság változásának elemeiről, valamint hiányoznak a potenciális növekedéshez való hozzájárulás becslései és az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára vonatkozó néhány adat.

Általános következtetésként megállapítható, hogy Litvánia jelenleg a potenciálját meghaladó gazdasági növekedés évei után a belföldi kereslet komoly visszaesésével néz szembe. A mélyülő globális pénzügyi válság és a gyengülő külső kereslet egyaránt hozzájárul a gazdasági visszaesés súlyosbodásához. A bérek növekedése tartósan meghaladta a termelékenység növekedését, gyengítve ezzel az ország versenyképességét és gátolva az exportvezérelt gazdasági fellendülés kilátásait. Az államháztartási egyenleg – főként az expanzív költségvetési politika következtében – 2008-ban jelentősen romlott. A program 2009-re a GDP 2,1 %-át kitevő hiányt tűz ki célul, ezt követően pedig az államháztartási hiány fokozatos csökkenését az egyensúlyi helyzet eléréséig 2011-ben. A makrogazdasági forgatókönyvet érintő kockázatokra és a költségvetési konszolidációnak a 2009 utáni alátámasztásához szükséges intézkedésekre vonatkozó információk hiányára tekintettel a programban szereplő költségvetési eredmények jelentős lefelé mutató kockázatoknak vannak kitéve, így előfordulhat, hogy az államháztartási hiány 2009-ben és 2010-ben meghaladja a GDP 3 %-ának megfelelő határt, az adóssághányad azonban jóval a GDP 60 %-ának megfelelő referenciaszint alatt marad. A 2009-től 2011-ig tervezett korlátozó költségvetési irányvonal a fennálló egyensúlytalanságok fényében megfelelő választ jelent. A jelenlegi költségvetési keret a középtávú tervezés és az államháztartás ellenőrzése terén viszonylag gyenge, különösen a kiadásokat illetően.

A fenti értékelésre, valamint a fenntartható konvergencia és az ERM II-ben való zavartalan részvétel biztosításának szükségességére tekintettel Litvánia felkérést kap arra, hogy:

- i. a kiadások rangsorolása mellett hajtsa végre a 2009-es költségvetési cél eléréséhez szükséges intézkedéseket, és középtávon folytassa a célzott költségvetési konszolidációt;
- ii. hajtson végre bérkorlátozást a közszférában annak érdekében, hogy megkönnyítse a gazdaság egészében a béreknek a termelékenységhez történő igazítását és erősítse a költségek versenyképességét;
- iii. erősítse a költségvetési irányítást és az átláthatóságot a középtávú költségvetési keret javítása, valamint a költségvetési fejelem erősítése révén.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2007	2008	2009	2010	2011
Reál-GDP (%-os változás)	KP 2009. január	8,9	3,5	- 4,8	- 0,2	4,5
	BIZ 2009. január	8,9	3,4	- 4,0	- 2,6	n.a.
	KP 2007. december	9,8	5,3	4,5	5,2	n.a.
HICP infláció (%)	KP 2009. január	5,8	11,2	5,4	3,6	- 0,1
	BIZ 2009. január	5,8	11,1	5,6	4,8	n.a.
	KP 2007. december	5,8	6,5	5,1	3,6	n.a.
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	KP 2009. január	7,1	5,4	- 2,8	- 5,7	- 4,0
	BIZ 2009. január ⁽²⁾	7,7	6,6	- 0,5	- 4,8	n.a.
	KP 2007. december	3,3	1,5	- 0,4	- 1,3	n.a.

		2007	2008	2009	2010	2011
A külfölddel szembeni nettó hitelnyújtás/hitel-felvétel (a GDP %-ában)	KP 2009. január	- 12,7	- 10,2	- 1,8	- 4,7	- 5,7
	BIZ 2009. január	- 13,2	- 10,7	- 4,8	- 4,7	n.a.
	KP 2007. december	- 12,5	- 12,7	- 14,5	- 15,4	n.a.
Államháztartási bevétel (a GDP %-ában)	KP 2009. január	33,9	33,8	35,8	37,3	36,4
	BIZ 2009. január	33,9	33,9	34,8	36,0	n.a.
	KP 2007. december	35,5	37,4	38,6	39,4	n.a.
Államháztartási kiadás (a GDP %-ában)	KP 2009. január	35,2	36,7	37,8	38,3	36,4
	BIZ 2009. január	35,2	36,8	37,8	39,4	n.a.
	KP 2007. december	36,4	37,9	38,5	38,6	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2009. január	- 1,2	- 2,9	- 2,1	- 1,0	0,0
	BIZ 2009. január	- 1,2	- 2,9	- 3,0	- 3,4	n.a.
	KP 2007. december	- 0,9	- 0,5	0,2	0,8	n.a.
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2009. január	- 0,5	- 2,3	- 1,2	0,0	1,1
	BIZ 2009. január	- 0,5	- 2,2	- 2,0	- 2,3	n.a.
	KP 2007. december	- 0,1	0,3	0,9	1,4	n.a.
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	KP 2009. január	- 3,1	- 4,4	- 1,3	0,5	1,1
	BIZ 2009. január	- 3,3	- 4,6	- 2,9	- 2,1	n.a.
	KP 2007. december	- 1,8	- 0,9	0,3	1,1	n.a.
Strukturális egyenleg ⁽²⁾ (a GDP %-ában)	KP 2009. január	- 2,6	- 4,9	- 1,8	0,1	1,1
	BIZ 2009. január	- 2,7	- 4,6	- 2,9	- 2,1	n.a.
	KP 2007. december	- 1,2	- 0,9	0,3	1,1	n.a.
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	KP 2009. január	17,0	15,3	16,9	18,1	17,1
	BIZ 2009. január	17,0	17,1	20,0	23,3	n.a.
	KP 2007. december	17,6	17,2	15,0	14,0	n.a.

Megjegyzések:

(1) Kibocsátási rések és ciklikusan kiigazított egyenlegek a programok szerint, ahogy a Bizottság szolgálati a programokban szereplő információk alapján újraszámították.

(2) A 2007–2010-es időszakra vonatkozóan 6,1 %-os, 4,5 %-os, 2,8 %-os és 1,8 %-os becsült potenciális növekedés alapján.

(3) Ciklikusan kiigazított egyenleg, egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül. Az egyszeri és más átmeneti intézkedések a legújabb program szerint 2007-ben a GDP 0,6 %-át teszik ki; hiánynövelők, 2008-ban a GDP 0,5 %-át, 2009-ben 0,5 %-át és 2010-ben 0,5 %-át teszik ki; valamennyi hiánycsökkentő, a Bizottság szolgálatának januári időközi előrejelzése szerint pedig 2007-ben a GDP 0,6 %-át teszik ki; hiánynövelők.

Forrás:

Konvergenciaprogram (KP); a Bizottság szolgálatának 2009. januári időközi előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatának számításai.

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2009. március 10.)

Luxemburnak a 2008–2010-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról

(2009/C 70/03)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2009. március 10-én megvizsgálta Luxemburg aktualizált stabilitási programját, amely a 2008–2010-es időszakot fedi le ⁽²⁾.
- (2) A gazdaság a globális gazdasági visszaesés és a pénzügyi válság következtében jelentősen lelassult, és a reál-GDP növekedése a 2007-es 5,2 %-ról 2008-ban 1 % körüli szintre esett. A Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzése szerint 2009-ben a gazdaság teljesítménye várhatóan 0,9 %-kal csökken: a luxemburgi gazdaságot, amely egyrészt rendkívül nyitott, másrészt pénzügyi ágazatának teljesítményétől függ, a világkereskedelem előre jelzett visszaesése és a pénzügyi válság súlyosan fogja érinteni, míg a növekedés egyetlen támaszát várhatóan a kormányzati kiadások és bizonyos mértékig a magánfogyasztás jelenti majd. A visszaesés alatt a főbb politikai kihívások a nagy mértékben nemzetközivé vált tevékenységű pénzügyi ágazathoz, valamint a belföldi kereslet támogatásához kapcsolódnak. A visszaesés jelentős hatást gyakorol majd az államháztartásra, mivel a 2008-ra előre jelzett nagy többlet 2009-ben várhatóan hiányba fordul, amely 2010-ben tovább nő. Az államháztartási egyenleg e romlása figyelembe veszi az elmúlt hónapokban elfogadott támogatási intézkedések hatását is, amelyek lényegében jelentős, főként a személyi jövedelemadó terén bevezetett adócsökkentéseket tartalmaznak, valamint a kormányzati beruházási projektek végrehajtásának jelentős felgyorsítását. A kedvező kiindulási költségvetési helyzetre és az államadósság rendkívül alacsony szintjére tekintettel ezek az intézkedések megfelelőek és üdvözlendők.
- (3) A program alapjául szolgáló, a kiegészítésben módosított makrogazdasági forgatókönyv előrejelzése szerint a reál-GDP – miután a 2007-es 5,2 %-ról 2008-ban 1,0 %-ra lassult – 2009-ben 0,9 %-kal csökken, majd némi fellendülést követően 2010-ben 1,4 %-kal emelkedik. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján ⁽³⁾ úgy tűnik, hogy a forgatókönyv a 2008–2010-es időszakra vonatkozó, megalapozott növekedési feltételezéseken alapul. Ez teljes mértékben összhangban áll a Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzésével. A program inflációs és a bérek alakulására vonatkozó előrejelzései is valószínűnek tűnnek.
- (4) A program kiegészítésének előrejelzései szerint az államháztartási többlet 2008-ban várhatóan a GDP 2,0 %-át teszi ki, szemben a stabilitási program előző változatában foglalt, a GDP 0,8 %-ának megfelelő célkitűzéssel. Ez, az előző változatban vártnál sokkal jobb eredmény nagy részben annak a bázishatásnak tudható be, amely ahhoz kapcsolódik, hogy 2007-ben az államháztartási többletet – főként nem várt bevételek miatt – a GDP 1 %-át kitevő korábbi becslésről 3,2 %-ra módosították.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ A 2008. októberi, eredeti program a 2008–2011-es időszakot fedte le. A luxemburgi hatóságok azonban február 2-án kiegészítést nyújtottak be, amely az eredeti makrogazdasági és költségvetési forgatókönyvet egy alapvetően eltérő forgatókönyvvel váltotta fel, amely azonban csak a 2008–2010-es időszakra terjed ki. A Bizottság szolgálatai ezért a 2011-re vonatkozó makrogazdasági forgatókönyvet és költségvetési célokat nem tudták értékelni.

⁽³⁾ Az értékelés a Bizottság szolgálatainak 2009. januári előrejelzését és más, azóta elérhetővé vált információkat is figyelembe vesz.

2008-at illetően e vártnál jobb kiindulási helyzetet részben ellensúlyozta a kiadások vártnál nagyobb mértékű emelkedése, különösen a kormányzati fogyasztás, a beruházások, valamint a szociális juttatások terén. A kormányzati fogyasztás vártnál gyorsabb emelkedése részben azzal magyarázható, hogy a Luxemburgi Egyetem, valamint más állami kutatóközpontok fejlesztése következtében új munkaerő felvétele vált szükségessé.

- (5) A program előrejelzései szerint az államháztartási egyenleg – amely 2008-ban a GDP 2 %-át kitevő többletet mutatott – 2009-ben a GDP 0,6 %-át kitevő hiánynak megfelelő szintre romlik. Ez részben a gazdasági lassulás hatásával és az automatikus stabilizátorok ehhez kapcsolódó normális működésével magyarázható, különösen a pénzügyi ágazatból származó adóbevételek tekintetében. A 2009-es hiány a 2009-es költségvetésben elfogadott diszkrecionális intézkedéseknek is betudható, ideértve a gazdasági visszaesésre válaszul és az európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban hozott, összegükben a GDP 1,75 %-át kitevő intézkedéseket is. A 2009-es költségvetés fontos adócsökkentéseket irányoz elő, különösen a személyi jövedelemadó terén, amely előzetesen körülbelül a GDP 1,25 %-át teszi ki, és előrehoznak néhány eredetileg 2010-re ütemezett kormányzati beruházási projektet is. Az előrejelzések szerint a bevételek 2009-ben körülbelül a GDP 0,5 százalékaival csökkennek. Ez magában foglalja a közvetlen adóknak a GDP 1 százalékaival megfelelő, az adócsökkentésekből és a válság hatásából eredő csökkenését, míg a szociális juttatások és a tulajdonból származó jövedelem hozzávetőlegesen a GDP 0,25 százalékaival emelkedne a 2008 végéig tartó élenk foglalkoztatási növekedés áthúzóó hatásának és a pénzügyi ágazat támogatására nyújtott hitelek után fizetett kamatoknak köszönhetően. Hasonlóképpen, 2009-ben az államháztartási kiadások a tervek szerint a GDP 2,25 százalékaival emelkednek, főként a kormányzati fogyasztás és beruházások, valamint a szociális juttatások jelentős emelkedésének eredményeképpen, melyek közül ez utóbbi részben arra vezethető vissza, hogy a gyermekek után járó adókedvezményt adójóváírási rendszer váltotta fel, részben pedig az erre ez évre szóló munkanélküliségi előrejelzések emelkedésére.
- (6) A program előrejelzései szerint az államháztartási hiány a 2009-es, a GDP 0,6 %-áról 2010-ben tovább romlik a GDP 1,5 %-ára, míg az elsődleges hiány a GDP 0,3 %-áról 1,2 %-ra nő. Luxemburg középtávú költségvetési célkitűzése a GDP 0,75 %-át kitevő strukturális (tehát ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított) hiány. A program makrogazdasági forgatókönyve és költségvetési előrejelzései alapján a tervek szerint e középtávú költségvetési célkitűzés a program által lefedett teljes időszak során teljes mértékben megvalósul: a közösen megállapított módszertannak megfelelően a programban foglalt információk alapján újrászámított strukturális egyenleg az előrejelzések szerint pozitív marad, a GDP 0,6 %-át kitevő 2009-es többletről 2010-ben kis mértékben a GDP 0,4 %-át kitevő többletre csökkenve. A bruttó államadósság, amely a rendszer szempontjából fontos külföldi bankok luxemburgi leányvállalatainak támogatására nyújtott hitelek finanszírozásának eredményeként kétszeresére, a 2007-ben a GDP 7 %-át kitevő szintről 2008-ban a GDP 14,4 %-ára nőtt, az előrejelzések szerint 2009-ben a GDP 15 %-ára, míg 2010-ben a GDP 17 %-ára nő. Ez azonban még a 2008-ban bekövetkezett megkétszereződés ellenére is messze a legalacsonyabb marad az euroövezetben.
- (7) A programban szereplő költségvetési előrejelzésekkel kapcsolatos kockázatok összességében kiegyensúlyozottnak tűnnek. Egyrészt felmerülhet néhány, a makrogazdasági forgatókönyvet érintő lefelé mutató kockázat. Különösen a magánfogyasztás bizonyulhat az előrejelzéseknél kevésbé rugalmasnak. Emellett a válság adóbevételekre gyakorolt hatása – különösen a pénzügyi ágazatból származó adóbevételek tekintetében – kiterjedtebb lehet, mint amire jelenleg számítanak. Másrészt viszont a 2008-as eredmény a programban előre jelzethetnél kedvezőbben alakulhat (mint ahogy ez 2007-ben is megtörtént), mivel a luxemburgi költségvetési előrejelzésekre hagyományosan az óvatosság jellemző.
- (8) A luxemburgi államháztartás számára a fő problémát a hosszú távú fenntarthatóság jelenti, tekintettel az elöregedéssel kapcsolatos közkiadások rendkívül nagymértékű várható emelkedésére, valamint arra a tényre, hogy mindeddig nem hoztak intézkedéseket e probléma kezelésére: a népesség elöregedésének a költségvetésre gyakorolt hosszú távú hatása a legjelentősebbek közé tartozik az Unióban, főként a nyugdíjkiadások előre jelzett igen jelentős növekedése miatt. A program előrejelzése szerint a 2008-as, az előző változat kiindulási helyzeténél jobb költségvetési egyenleg, az alacsony adóssághányad, a társadalombiztosításban felhalmozott jelentős vagyon és a strukturális elsődleges többlet mind hozzájárul a népesség elöregedésével kapcsolatban előre jelzett hosszú távú költségvetési hatás ellen-súlyozásához. Ez azonban nem elegendő az elöregedéshez köthető kiadások jelentős növekedésének

fedezéséhez. Az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos közepes kockázatok csökkentését középtávon magas elsődleges többlet elérésével és az előregedéshez köthető kiadások jelentős növekedését megfékező intézkedések végrehajtásával – például a tényleges nyugdíjkorhatár emelésével – lehet elérni, amint azt a hatóságok is felismerték. Az elmúlt hónapokban végrehajtott, a pénzügyi ágazatot támogató intézkedésekből eredő, a fenntarthatóságot érintő kockázatok jelenleg nem tűnnek jelentősnek, annak ellenére, hogy ezek az intézkedések az államadósság nagy mértékű növelését tették szükségessé, bár a pénzügyi ágazat rendkívüli nagysága miatt az esetleges kötelezettségek viszonylag jelentősek lehetnek. Emellett e támogatási intézkedések költségeinek nagyon nagy része (sőt, esetleg minden költsége) a jövőben megtérülhet.

- (9) A luxemburgi államháztartás szerkezete viszonylag kedvezőnek tűnik: a kormányzati kiadások és az adóterhek viszonylag alacsonyak, és a kiadási és bevételi rendszerek más tagállamokkal összevetve viszonylag hatékonyak tűnnek. A kormányzati fogyasztás és a munkából származó jövedelmek adóztatása viszonylag alacsony, míg az állami beruházások szintje a legmagasabbak között van az Unióban.
- (10) A pénzügyi ágazat stabilizálása céljából a luxemburgi kormány 2008 szeptemberében és októberében úgy döntött, hogy összesen 2,776 milliárd EUR összegű (a GDP 7,6 %-a) átalakítható kölcsönt nyújt két nagy külföldi bank helyi leányvállalatainak. A finanszírozási források elérhetőbbé tétele érdekében a kormány továbbá úgy döntött, hogy garanciát nyújt az egyik említett bank által intézményi befektetőkkel szemben vállalt, legfeljebb három éves futamidejű kötelezettségekre. Végül a betétesek bizalmának helyreállítása érdekében a betétbiztosítási garancia által lefedett összeget betétenként 20 000 EUR-ról 100 000 EUR-ra emelték. Meg kell jegyezni, hogy az államháztartás jelentős pénzeszközökkel rendelkezik, amelyet az elmúlt évtizedek során visszatérő többletekből halmozott fel, és amelyet az említett két külföldi bank helyi leányvállalatainak 2008 végén nyújtott hitelek tovább növeltek. E pénzeszközök 2008-ban hozzávetőlegesen a GDP 32 %-át tették ki, ennek körülbelül egyharmada a központi kormányzat, kétharmada a társadalombiztosítási rendszer tulajdonában van. Ennek következtében az államháztartás nettó egyenlege messzemenően pozitív.
- (11) Egyes pénzügyi támogatási intézkedéseket már a pénzügyi válság súlyosbodása előtt készült 2009-es költségvetésben elhatároztak. Ezek főként a jövedelemadó csökkentéséből álltak, amelynek költségét a program körülbelül a GDP 1,2 %-ára becsüli. A költségvetés továbbá a társasági adó csökkentését is előírnyozta, ez 2010-től érinti majd a bevételeket. Emellett az Európai Tanács által decemberben elfogadott európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban Luxemburg egyéb támogatási intézkedéseket is hozott, amelyek közül a legfontosabbak az állami beruházások felgyorsítására, valamint energiahatékony tartós fogyasztási cikkek vásárlásának és energiatakarékos beruházásoknak a támogatására vonatkozó intézkedések. Ezenkívül a kormány 2009 végéig részmunkaidős munkanélküliség esetén megtéríti a munkanélküli segély munkáltatók által fizetendő részét. Ezek az ösztönző intézkedések összesen a GDP 1,75 %-át teszik ki. A 2008-ban elkönyvelt, nem elhanyagolható többletnek és az államadósság nagyon alacsony szintjének köszönhetően a rendelkezésre álló mozgáster Luxemburg esetében különösen tág. A 2009-re és 2010-re szánt költségvetési ösztönző csomag a jelenlegi gazdasági visszaesésre adott megfelelő válasznak tűnik, bár az ösztönző intézkedések nagy részét nem átmenetinek szánják, ami különösen igaz a jövedelemadó-csökkentés esetében, amelyet elsősorban a jövedelemadó-sávok 2001 óta elmulasztott indexálásának ellentételezésére terveztek. Luxemburg továbbá számos intézkedést hozott – és a következő években további intézkedéseket fog hozni – annak érdekében, hogy vonzóbb gazdasági környezetet teremtsen és végrehajtsa az energiaügyi és éghajlatváltozási csomagot. Ezek az intézkedések a növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégia keretében 2009. január 28-án a Bizottság által javasolt középtávú reformtervhez kapcsolódnak.
- (12) A közösen megállapított módszertannak megfelelően számított strukturális egyenleg az előrejelzések szerint továbbra is többletet mutat majd, bár a GDP 1,5 %-át kitevő 2008-as színtről 2009-ben a GDP 0,6 %-ára, 2010-ben pedig a GDP 0,4 %-ára csökken. Az általános költségvetési irányvonal 2009-ben – a luxemburgi kormány visszaesésre adott válaszáat tükrözve – expanzív, 2010-ben pedig enyhén expanzív, noha a strukturális egyenleg változása valamivel kisebb a meghozott ösztönző intézkedéseknél. Az előrejelzések szerint a középtávú költségvetési célkitűzést az érintett időszak alatt betartják.

- (13) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program az előírt és a nem kötelező adatok tekintetében részben hiányos ⁽¹⁾. Ezenkívül a program kiegészítése, amely részben az eredeti makrogazdasági és költségvetési forgatókönyvet felváltotta, nem szolgál előrejelzésekkel 2011-re nézve ⁽²⁾.

Általános következtetésként megállapítható, hogy a kedvező kiindulási költségvetési helyzetre tekintettel a visszaesésre válaszul elfogadott és a stabilitási program kiegészítésében ismertetett intézkedések megfelelőek és üdvözlendők. Ezek általában véve összhangban vannak az európai gazdaságélénkítési terv elveivel (időszerű, célzott és átmeneti), bár a jövedelemadó-csökkentéseket, amelyeket a válság súlyosbodása előtt fogadtak el, nem átmenetinek szánják. Az előre jelzett meredek gazdasági visszaesés és az erre válaszul elfogadott intézkedések miatt az államháztartási egyenleg 2009-ben – sokéves többlet után – hiányt fog mutatni, de még messze a 3 %-os referenciaérték alatt marad, és a középtávú költségvetési célkitűzést a tervek szerint a program teljes tartama alatt betartják. A program költségvetési céljaihoz kapcsolódó kockázatok nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek. Az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságához kapcsolódó aggodalmak azonban fennmaradnak, mivel az államháztartást a következő évtizedekben különösen súlyosan fogja terhelni az, hogy az előregedéssel kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése a legmagasabbak között lesz az egész Unióban.

A fenti értékelésre, valamint az előregedéssel kapcsolatos kiadások következő évtizedekben várható erőteljes növekedésére figyelemmel Luxemburg felkérést kap arra, hogy:

- i. hajtsa végre a költségvetési terveket, beleértve az ösztönző intézkedéseket is az európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban és a stabilitási és növekedési program keretén belül;
- ii. strukturális reformintézkedések végrehajtásával javítsa az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát, különösen a nyugdíjrendszer terén.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2007	2008	2009	2010
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2008. október	5,2	1,0	- 0,9	1,4
	BIZ 2009. január	5,2	1,0	- 0,9	1,4
	SP 2007. november	6,0	4,5	5,0	4,0
HICP infláció (%)	SP 2008. október	2,7	4,1	0,6	2,5
	BIZ 2009. január	2,7	4,1	0,6	2,5
	SP 2007. november	2,3	2,0	2,1	2,1
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	SP 2008. október	3,2	1,1	- 2,5	- 3,8
	BIZ 2009. január ⁽²⁾	3,2	1,1	- 2,3	- 3,5
	SP 2007. november	0,5	0,1	0,2	- 0,8

⁽¹⁾ Különösen az ágazati egyenlegekre vonatkozó adatok hiányoznak, kivéve az államháztartást.

⁽²⁾ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „Az államháztartási (...) hiány arányára és az adósság arányának változására vonatkozó, valamint a (...) főbb közgazdasági feltételezésekre vonatkozó információk összeállítása (...) lefedni a folyó és az előző évet, valamint legalább a következő három évet”.

		2007	2008	2009	2010
A külfölddel szembeni nettó hitelnyújtás/hitel-felvétel (a GDP %-ában)	SP 2008. október	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	BIZ 2009. január	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	SP 2007. november	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Államháztartási bevétel (a GDP %-ában)	SP 2008. október	41,0	43,2	42,8	42,8
	BIZ 2009. január	41,0	43,6	44,0	42,9
	SP 2007. november	38,5	37,8	37,9	37,8
Államháztartási kiadás (a GDP %-ában)	SP 2008. október	37,8	41,2	43,4	44,3
	BIZ 2009. január	37,8	40,6	43,5	44,3
	SP 2007. november	37,5	36,9	36,9	36,6
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2008. október	3,2	2,0	- 0,6	- 1,5
	BIZ 2009. január	3,2	3,0	0,4	- 1,4
	SP 2007. november	1,0	0,8	1,0	1,2
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2008. október	3,5	2,3	- 0,3	- 1,2
	BIZ 2009. január	3,5	3,3	1,0	- 0,9
	SP 2007. november	1,2	1,1	1,2	1,5
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	SP 2008. október	1,6	1,5	0,6	0,4
	BIZ 2009. január	1,6	2,4	1,6	0,3
	SP 2007. november	0,7	0,8	0,9	1,6
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	SP 2008. október	1,6	1,5	0,6	0,4
	BIZ 2009. január	1,6	2,4	1,6	0,3
	SP 2007. november	0,7	0,8	0,9	1,6

		2007	2008	2009	2010
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2008. október	7,0	14,4	14,9	17,0
	BIZ 2009. január	7,0	14,4	15,0	15,1
	SP 2007. november	6,9	7,1	7,2	7,0

Megjegyzések:

- (¹) Kibocsátási rések és ciklikus hatásoktól megtisztított egyenlegek a programok szerint, ahogy a Bizottság szolgálatai a programokban szereplő információk alapján újraszámították.
- (²) A 2007–2010 közötti időszakra vonatkozóan 4,2 %-os, 3,2 %-os, 2,7 %-os és 2,8 %-os becsült potenciális növekedés alapján.
- (³) Ciklikusan kiigazított egyenleg, egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül. Az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a legújabb program és a Bizottság szolgálatainak januári időközi előrejelzése alapján 2009-ben, 2010-ben és 2011-ben a GDP 0 %-át teszik ki.

Forrás:

Stabilitási program (SP), a Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzései (BIZ), a Bizottság szolgálatainak számításai.

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ
KÖZLEMÉNYEK

BIZOTTSÁG

Bejelentett összefonódás engedélyezése

(Ügyszám COMP/M.5427 – Dexia Credit Local/Dexia Kommunalkredit Bank)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 70/04)

2009. március 12-én a Bizottság határozott, hogy engedélyezi a fentebb említett összefonódást, és a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja. Ez a határozat a Tanács 139/2004/EK rendeletének 6(1)(b) paragrafusán nyugszik. A határozat teljes szövege kizárólag angolul érhető el, és azután teszik közzé, miután az üzleti titkokat tartalmazó részeket eltávolították a határozat szövegéből. Elérhető lesz:

- az Európa versenypolitikai weboldalon (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Ez az oldal lehetőséget kínál arra, hogy az egyedi fúziós döntések társaság, ügyszám, dátum és ágazati tagolás szerint kereshetők legyenek,
- elektronikusan az EUR-Lex honlapon az alábbi hivatkozási szám alatt: 32009M5427. Az EUR-Lex on-line hozzáférést biztosít az európai jogi anyagokhoz (<http://eur-lex.europa.eu>).

Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkében foglalt rendelkezések keretén belül az állami támogatások engedélyezése

Olyan esetek, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság nem emel kifogást

(2009/C 70/05)

A határozat elfogadásának időpontja	2009.2.25.
A támogatás száma	NN 116/02 ex N 563/02
Tagállam	Hollandia
Régió	—
A támogatás megnevezése (és/vagy a kedvezményezett neve)	Tijdelijke noodmaatregel: overname varkens wegens MPA-verontreiniging
Jogalap	Artikelen 93 en 26 van de wet op de bedrijfsorganisaties. Algemene Voorwaarden tijdelijke noodmaatregel overname varkens wegens MPA-verontreiniging zoals vastgesteld door het Productschap Vee en Vlees
Az intézkedés típusa	Egyszeri kompenzációs intézkedés
Célkitűzés	Állatok és emberek egészségének védelme, az MPA-szennyeződés elterjedésének megelőzése: annak megakadályozása, hogy az MPA a táplálkozási láncba kerüljön
A támogatás formája	Azon üzemek kompenzációja, ahol MPA-szennyeződés gyanúja miatt sertéseket vágtak le, mivel az üzem néhány egyede az MPA-szennyeződés vizsgálata során pozitív eredményt mutatott
Költségvetés	6 350 000 EUR
A támogatás intenzitása	A sertések piaci értékének legfeljebb 100 %-a
Időtartam	2002. augusztus–szeptember
Érintett gazdasági ágazatok	Mezőgazdaság – állattenyésztés (sertés)
A támogatást nyújtó hatóság neve és címe	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Postbus 20401 2500 EK Den Haag Nederland
Egyéb információ	Az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének b) pontja – rendkívüli esemény

A határozat bizalmas információt nem tartalmazó, hivatalos szövege megtalálható a következő weboldalon:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

A határozat elfogadásának időpontja	2009.1.13.
A támogatás száma	N 394/08
Tagállam	Spanyolország
Régió	Navarra
A támogatás megnevezése (és/vagy a kedvezményezett neve)	Ayudas para el fomento de sistemas de producción ganadera sostenibles
Jogalap	Orden foral de la Consejería de Desarrollo Rural y Medio Ambiente, por la que se establecen las normas reguladoras para la concesión de las ayudas para el fomento de sistemas de producción ganadera sostenibles

Az intézkedés típusa	Támogatási program
Célkitűzés	Támogatás nyújtása a navarrai állattenyésztő gazdaságokban meghonosítandó fenntarthatóbb termelési formákkal kapcsolatos agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalások teljesítéséhez
A támogatás formája	Közvetlen támogatás
Költségvetés	12 000 000 EUR
A támogatás intenzitása	Hektáronként legfeljebb 35 EUR
Időtartam	2013. december 31-ig
Érintett gazdasági ágazatok	Mezőgazdaság
A támogatást nyújtó hatóság neve és címe	Departamento de Desarrollo Rural y Medio Ambiente del Gobierno de Navarra C/ Tudela, 20 31003 Pamplona (Navarra) ESPAÑA
Egyéb információ	—

A határozat bizalmas információt nem tartalmazó, hivatalos szövege megtalálható a következő weboldalon:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

A Tanács általi kinevezések listája
2009. január és február (szociális terület)

(2009/C 70/06)

Bizottság	A megbízatás lejárt	A Hivatalos Lapban való közzététel	Leköszönő személy	Lemondás/ Kinevezés	Tag/Póttag	Csoport	Ország	Kinevezett személy	Küldő intézmény	A Tanács határozatának dátuma
A munkavállalók szabad mozgásával foglalkozó tanácsadó bizottság	2010.9.24.	HL C 253., 2008.10.4.	Gaetan BEZIER	Lemondás	Tag	Munkaadók	Franciaország	Natacha MARQUET	FNSEA	2009.2.23.
Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság	2010.2.28.	HL L 64., 2007.3.2.	Yolanda PALACIO FERRERO	Lemondás	Póttag	Kormány	Spanyolország	Mario GRAU RIOS	Ministerio de Trabajo e Inmigración	2009.2.23.
Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság	2010.2.28.	HL L 64., 2007.3.2.	Mikko HURMALAINEN	Lemondás	Tag	Kormány	Finnország	Leo SUOMAA	Ministry of Social Affairs and Health	2009.2.23.
Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság	2010.2.28.	HL L 64., 2007.3.2.	Anna-Liisa SUNDQUIST	Lemondás	Póttag	Kormány	Finnország	Erkki YRJÄNHEIKKI	Ministry of Social Affairs and Health	2009.2.23.
Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság	2010.2.28.	HL L 64., 2007.3.2.	Matti LAMBERG	Lemondás	Póttag	Kormány	Finnország	Ritva PARTINEN	Ministry of Social Affairs and Health	2009.2.23.

Bizottság	A megbízatás lejárta	A Hivatalos Lapban való közzététel	Leköszönő személy	Lemondás/ Kinevezés	Tag/Póttag	Csoport	Ország	Kinevezett személy	Küldő intézmény	A Tanács határozatának dátuma
Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság	2010.2.28.	HL L 64., 2007.3.2.	Renate CZESKLEBA	Lemondás	Tag	Munkavállalók	Ausztria	Karin ZIMMERMANN	Österreichischer Gewerkschaftsbund Sozialpolitik — Gesundheitspolitik	2009.2.23.
Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság	2010.2.28.	HL L 64., 2007.3.2.	–	Kinevezés	Póttag	Munkavállalók	Ausztria	Alexander HEIDER	Bundesarbeits- kammer Abteilung Sicherheit, Gesund- heit und Arbeit	2009.2.23.
Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság	2010.2.28.	HL L 64., 2007.3.2.	Miloš JANOUŠEK	Lemondás	Póttag	Kormány	Szlovákia	Laurencia JANČUROVÁ	National Labour Inspectorate	2009.2.23.
Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség igazgatótanácsa	2010.11.7.	HL C 271., 2007.11.14.	Pilar CASLA BENITO	Lemondás	Póttag	Kormány	Spanyol- ország	Mario GRAU RIOS	Ministerio de Trabajo e Inmigración	2009.2.23.
Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség igazgatótanácsa	2010.11.7.	HL C 271., 2007.11.14.	Miloš JANOUŠEK	Lemondás	Tag	Kormány	Szlovákia	Laurencia JANČUROVÁ	National Labour Inspectorate	2009.2.23.
Az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért igazgatótanácsa	2010.11.30.	HL C 282., 2007.11.24.	Ana Cristina LÓPEZ LÓPEZ	Lemondás	Tag	Kormány	Spanyol- ország	Juan Pablo PARRA GUTIERREZ	Ministerio de Trabajo e Inmigración	2009.2.23.
Az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért igazgatótanácsa	2010.11.30.	HL C 282., 2007.11.24.	Birgit STIMMER	Lemondás	Póttag	Kormány	Ausztria	Petra HRIBERNIG	Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit	2009.2.23.
Az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért igazgatótanácsa	2010.11.30.	HL C 282., 2007.11.24.	Paul CLERINX	Lemondás	Póttag	Munkaadók	Belgium	Kris De MEESTER	VBO-FEB	2009.2.23.

BIZOTTSÁG

Euro-átváltási árfolyamok ⁽¹⁾

2009. március 23.

(2009/C 70/07)

1 euro =

Péznem	Átváltási árfolyam	Péznem	Átváltási árfolyam		
USD	USA dollár	1,3558	AUD	Ausztrál dollár	1,9475
JPY	Japán yen	131,12	CAD	Kanadai dollár	1,6753
DKK	Dán korona	7,4506	HKD	Hongkongi dollár	10,5054
GBP	Angol font	0,92945	NZD	Új-zélandi dollár	2,3938
SEK	Svéd korona	11,0760	SGD	Szingapúri dollár	2,0493
CHF	Svájci frank	1,5301	KRW	Dél-Koreai won	1 887,52
ISK	Izlandi korona		ZAR	Dél-Afrikai rand	12,8424
NOK	Norvég korona	8,6345	CNY	Kínai renminbi	9,2623
BGN	Bulgár leva	1,9558	HRK	Horvát kuna	7,4667
CZK	Cseh korona	26,820	IDR	Indonéz rúpia	15 693,39
EEK	Észt korona	15,6466	MYR	Maláj ringgit	4,9381
HUF	Magyar forint	304,15	PHP	Fülöp-szigeteki peso	65,060
LTL	Litván litász/lita	3,4528	RUB	Orosz rubel	45,2775
LVL	Lett lats	0,7093	THB	Thaiföldi baht	47,897
PLN	Lengyel zloty	4,5703	BRL	Brazil real	3,0522
RON	Román lej	4,2940	MXN	Mexikói peso	19,1710
TRY	Török líra	2,2674	INR	Indiai rúpia	68,3040

⁽¹⁾ Forrás: Az Európai Központi Bank (ECB) átváltási árfolyama.

TAGÁLLAMOKTÓL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

A tagállamok által közölt információ az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a nemzeti regionális beruházási támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 1628/2006/EK bizottsági rendelettel összhangban nyújtott állami támogatásokról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 70/08)

Támogatás száma	XR 51/07
Tagállam	Portugália
Régió	Açores
A támogatási program megnevezése vagy az <i>ad hoc</i> támogatási kiegészítésben részesülő vállalkozás neve	SIDER — Sistema de Incentivos para o Desenvolvimento Regional dos Açores
Jogalap	Decreto Legislativo Regional n.º 13/2005/A, de 1 de Julho. Decretos Regulamentares Regionais n.ºs 25/2005/A, de 6 de Dezembro, 12/2005/A, de 24 de Maio e 6/2006/A, de 16 de Janeiro
Az intézkedés típusa	Támogatási program
Tervezett éves kiadás	3,5 millió EUR
Maximális támogatási intenzitás	45 % A rendelet 4. cikkével összhangban
Végrehajtás időpontja	2007.1.1.
Időtartam	2007.12.31.
Gazdasági ágazat	Minden, regionális beruházási támogatásra jogosult ágazat —
A támogatást nyújtó hatóság neve és címe	Secretaria Regional da Economia Rua de São João, 47 9504-533 Ponta Delgada (S. Miguel) Açores PORTUGAL drace@azores.gov.pt
Az internetcím, ahol a támogatási programot közzétették	www.azores.gov.pt
Egyéb információ	—

Támogatás száma	XR 52/07
Tagállam	Portugália
Régió	Açores
A támogatási program megnevezése vagy az <i>ad hoc</i> támogatási kiegészítésben részesülő vállalkozás neve	Proenergia — Sistema de Incentivos à produção de energia a partir de fontes renováveis

Jogalap	Decreto Legislativo Regional n.º 26/2006/A, de 31 de Julho
Az intézkedés típusa	Támogatási program
Tervezett éves kiadás	1 millió EUR
Maximális támogatási intenzitás	25 % A rendelet 4. cikkével összhangban
Végrehajtás időpontja	2007.1.1.
Időtartam	2013.12.31.
Gazdasági ágazat	Minden, regionális beruházási támogatásra jogosult ágazat —
A támogatást nyújtó hatóság neve és címe	Secretaria Regional da Economia Rua de São João, 47 9504-533 Ponta Delgada (S. Miguel) Açores PORTUGAL drace@azores.gov.pt
Az internetcím, ahol a támogatási programot közzétették	www.azores.gov.pt
Egyéb információ	—

V

(Vélemények)

EGYÉB JOGI AKTUSOK

BIZOTTSÁG

Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján

(2009/C 70/09)

Ezzel a közzététellel az 510/2006/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 7. cikke alapján létrejön a kérelem elleni kifogás joga. A kifogást tartalmazó nyilatkozatnak e közzététel napjától számítva hat hónapon belül kell beérkeznie a Bizottsághoz.

ÖSSZEFOGLALÓ

A TANÁCS 510/2006/EK RENDELETE

„MAKÓI VÖRÖSHAGYMA” vagy „MAKÓI HAGYMA”**EK-szám: HU-PDO-005-0387-21.10.2004****OEM (X) OFJ ()**

Ezen összefoglaló a termékleírás legfontosabb elemeit tartalmazza tájékoztatás céljából.

1. A tagállam felelős szervezeti egysége:

Név: Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium – Élelmiszerlánc-elemzési Főosztály
Cím: 1055 Budapest
Kossuth Lajos tér 11.
MAGYARORSZÁG
Tel.: +36 1 3014419
Fax: +36 1 3014808
E-mail: zobore@fvm.hu

2. Csoportosulás:

Név: Magyarországi Hagymatermesztők, Feldolgozók, Forgalmazók Szakmaközi Szervezete, Szövetsége és Terméktanácsa
Cím: 6900 Makó
Návay Lajos tér 5-7.
MAGYARORSZÁG
Tel.: +36 62/212865, +36 62/213676
Fax: +36 62/213676, +36 62/212865
E-mail: hagymatanacs@vnet.hu
Összetétel: Termelők/feldolgozók (X) Egyéb (X)

(¹) HLL 93., 2006.3.31., 12. o.

3. A termék típusa:

1.6. osztály – Gyümölcsök, zöldségfélék és gabonafélék, frissen vagy feldolgozva

4. Termékleírás:

(követelmények összefoglalása az 510/2006/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése alapján)

4.1. Elnevezés:

„Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma”

4.2. Leírás:

A „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” (*Allium cepa* L.) a hagymafélék családjába tartozó növény, amely kiválóan alkalmazkodott Makó és környéke környezeti adottságaihoz. A „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” esetében ezek a földrajzi környezetnek köszönhető tulajdonságok a következők: magas szárazanyag-tartalom, erős ízhatás, jó eltarthatóság. Kizárólag a „Makói CR” (klíma rezisztens) és a „Csanád”, valamint a „Makói Bronz” fajták használhatók.

A hagymatest hossz tengelye mentén enyhén megnyúlt, gömb alakú; mérete 35–80 mm átmérő közötti. Bronzvörös, fényes, kemény külső páncéllevei több rétegben, szorosan záródnak, tökéletesen védik a belső hagymaleveleket. Húsa csontfehér színű, kemény és tömör. A makói táj körzetére jellemző természetstechnológia és a száraz, nyárvégi időjárás eredményeként szárazanyag-tartalma magas, 16 % feletti, ami jóval meghaladja az átlagot. Jól tárolható, sokáig eltartható, későn csírásodik, beltartalmi értékeit egész télen át megtartja. Alacsony nedvességtartalma nem kedvez a romlásnak. Jellegzetesen csípős, fűszeres íze magas allilszulfid-tartalmának köszönhető.

4.3. Földrajzi terület:

A „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” eredetmegjelölést az igazoltan az alább felsorolt települések közigazgatási területére kiterjedő táj körzetről származó vöröshagymára lehet alkalmazni, amely két megye, Csongrád és Békés megyék egymással határos területeit fogja át.

A táj körzethez tartozó helységek:

- Csongrád megye: Makó, Királyhegyes, Apátfalva, Kövegy, Pitvaros, Magyarcsanád, Csanádpalota, Csanádalbertyi, Ambrózfalva, Nagyer, Földeák, Maroslele, Klárafalva, Ferencszállás, Kiszombor, Nagylak,
- Békés megye: Tótkomlós, Békéssámson.

4.4. A származás igazolása:

A „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” eredetmegjelölést csak arra a vöröshagymára lehet alkalmazni, amelynek termelését és nyomon-követhetőségét a Hagyma Terméktanács által hitelesített Eredetvédelmi Naplóval dokumentálják.

Az Eredetvédelmi Napló nélkülözhetetlen melléklete az előírás szerint vezetett „Permetezési Napló”.

A Hagyma Terméktanács a termelő vagy a forgalmazó kezdeményezése esetén ellenőrzi a termelő teljes termelési technológiai folyamatát és a követelmények teljesítése esetén a terméket az általa kiadott, a „Hagyma Terméktanács által ellenőrzött minőség” megkülönböztető jelöléssel lehet ellátni.

A Hagyma Terméktanács közreműködik a földrajzi árujelzővel összefüggő előírások betartásának és az eredetmegjelölés jogszerű használatának ellenőrzésében.

4.5. Az előállítás módja:

Kétéves termesztési mód:

A kétéves termesztési mód esetében az apró virágmagból (az ún. feketemag), sűrű magvetéssel kisméretű hagymát, ún. dughagymát állítanak elő, ez lesz a következő évi kifejlett áru hagyma termelésének alapanyaga (szaporítóanyaga).

A dughagyma termesztés céljára sík fekvésű, középkötött, morzsalékos szerkezetű, rögzösödésre nem hajlamos, magas humusztartalmú és tápanyagellátottságú, semleges pH-értékű talaj alkalmas (ez az ún. makói talajadottság).

A vetésforgónál alapvető követelmény, hogy a vöröshagyma önmagát 5 éven belül ne kövesse.

Dughagyma előállítás:

Talajelőkészítés műveletei: előző év őszen, októberben végzett mélyszántás, továbbá a tavaszi elmunkálás. Az egyenletes talajfelszínű, aprómorzás vetőágyba történik a vetés, február végén – március elején, egysoros (20 cm-es sortáv) vagy ikersoros (5–30 cm-es sortáv) formában, 100–120 kg/ha (25–28 millió csíra/ha) vetőmaggal, 3–3,5 cm mélységben. Az augusztus közepére beérett dughagymáról eltávolítják az elszáradt szárrészt, ezt követi a felszedés, földtelenítés, utóérlelés, beszállítás és a nagyság szerinti osztályozás.

Az osztályozott dughagymát ritka szövésű zsákban kell az ős folyamán tárolni, majd novemberben a hőkezeléssel kezdődik a speciális makói termesztési eljárás. A hőkezelés ugyanis megakadályozza a virágrügy kialakulását, így a második évben nem jelenik meg a hagymatestet értéktelenné tevő magszár. A hőkezelés során a tárolási 3–5 °C-ról 12 nap alatt fokozatosan felmelegítik a dughagymát 30–32 °C-ra, mérettől függően 30–60 napig ezen a hőmérsékleten tartják (közben 10 napig 32–35 °C-ra melegítik) majd fokozatosan visszahűtik a kiültetési 10–14 °C hőmérsékletre.

Áruhagyma előállítása:

A „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” termesztésénél az áruhagyma (étkezési hagyma) előállítása a második évben történik. Tavasszal a hőkezelőből kitarolt dughagymát kitisztítják, a kártevők ellen csávazzák, majd április közepéig a felmelegedő talajba elvetik. A talajigény és a vetésforgó megegyezik a dughagymáéval. Az elvetett mennyiség mérettől függően folyóméterenként 15–25 db, a vetés mélysége 3–5 cm.

Fontos a vöröshagyma megfelelő tápanyagellátása, a gyommentesítés és a Permetezési Napló-ban dokumentált, integrált növényvédelem. A betakarítás augusztus második felében történik (kiemelés, renden szikkasztás, felszedés, beszállítás) azt követi a raktározás ill. az értékesítés.

Egyéves (magról vetett) termesztési mód:

Egyéves formában a termesztés a dughagymás „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” genetikai állományának felhasználásával kinemesített „egyéves vöröshagyma” magjának elvetésével kezdődik március hónapban, 5–7 kg/ha (900 000–1,1 millió csíra/ha vetőmag felhasználásával).

A tenyészidőszakban a termelési és betakarítási művelet sor megegyezik a dughagymás hagymáéval, de a tenyészidő hosszabb, a betakarítás szeptember közepén történik és csak öntözött körülmények között biztonságos az ilyen módú termelés.

A betakarított vöröshagymát száraz, szellős, hűvös helyen kell tárolni, mivel ilyen körülmények között a többi fajtánál tovább, a következő év április-májusig lényeges minőségcsökkenés nélkül tárolható.

A „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” osztályozása, csomagolása és címkézése a termelőnél vagy más helyen, de a termelő vagy megbízottjának közvetlen felügyelete mellett, a meghatározott földrajzi területen 0,5, 1, 2, 5, 10 és 15 kg-os raschel hálós kiszerezésben vagy ömlesztve 15, 20, 25 és 50 kg-os ládákban, illetve egyedi, 3–5–10 darabos csomagolásban történik, de lehetőség van más kiszerezésre is. A termék a meghatározott földrajzi területen kívül újracsomagolható.

4.6. Kapcsolat:

Természeti tényezők:

A közép-ázsiai eredetű vöröshagyma kiválóan alkalmazkodott a Makó térségi adottságokhoz. A tájörzet talajait a medrét változtató Maros folyó hordalékai alakították ki, a lösz és öntéstalaj magas tápanyagtartalmú, nyomelemekben gazdag, középkötött, morzsalékos szerkezetű, sík felületű, jó a levegő és vízgazdálkodása, amely adottságok kedveznek a vöröshagyma minőségének.

A Makói tájkörzet legjellemzőbb éghajlati adottsága a száraz, forró nyár. A tenyészidőszak alatti sok napsütés (napos órák száma 2 100 óra/év), a tartósan magas hőmérséklet (hőségnapok száma: 30 nap, átlagos hőmérséklet 18,1 °C, hőösszeg 3 340 °C) valamint ezek együtthatása (nyári napok száma: 85–90 nap) eredményezi a „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” kedvező beltartalmi értékeinek kialakulását. A „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” hosszúnappalos hagyma-változat, ezért kifejlődéséhez 15 óra/nap megvilágítás szükséges, amely a Makói tájkörzet fent említett éghajlati adottságai révén teljesül. A július-augusztusi száraz, meleg és csapadékhiányos időben a hagymafejképződés lelassul, a lomb és a gyökérzet elszárad. A hagymatest beltartalma feldúsul, a szárazanyagtartalom megnövekszik, a külső levelek elvékonyodnak és kialakul a zárt, erős („páncélos”) héjazat és a bronz-vörös szín.

Az így kialakult magas szárazanyagtartalom és a többretegű, zárt, erős külső héjazat (jól záródó nyaki rész) eredményezi a „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” jó tárolhatóságát.

Emberi tényezők:

A Makói tájkörzetben több száz éve termesztnek vöröshagymát. A török hódoltság megszűnése után újjátelepülő vidék lakossága gyorsan növekedett, ami együtt járt a rendelkezésre álló földterület felaprózódásával, a földínség kialakulásával. A lakosság háromnegyed részét a XIX. század közepén zsellérek tették ki, akiknek a kis bérelt területen az egyetlen lehetőségük intenzív növényi kultúra termesztése volt. Erre a célra a vöröshagymát választották ki, amelynek héját és húsát a népi gyógyászatban kiterjedten alkalmazták.

A makói hagymások a múlt század végének kedvező piaci konjunktúráját és a földrajzi adottságokat kihasználva kemény munkával, nagy odafigyeléssel, egyedi szelekcióval, jó minőségű tájfajtát alakítottak ki. Ehhez egyedi, a hagyma biológiáját figyelembevevő és csak a tájkörzetre jellemző technológiát (kétéves termesztési mód) dolgoztak ki, a távoli piacokon történő értékesítés pedig a térség hagymásainak kockázatot is magában foglaló vállalkozó kedvét jellemzi.

Ez a hagymakertész réteg a belterjes hagymakultúrával el tudta kerülni a századforduló kivándorlási kényszerét és valós alapokon álló, tartós hírnevet szerzett ennek a vöröshagymának, amelynek kiválóságát már az 1888-as brüsszeli világkiállításon elért siker is jelezte, és amit az évtizedek során további elismerések követtek. A generációról generációra öröklődő termelési tapasztalatok a térségi hagymatermelés jövőjének alapvető biztosítékát jelentik.

A vöröshagyma termesztés írásos nyoma már Szirbik Miklós 1835-ös leírásban megjelenik, amit Palugyai Imre és Reizman János könyvei követnek. A századfordulót követően már hetilapjuk volt a térség hagymatermesztőinek – a makói hagymásoknak – „Hagymakertész” címmel; az 1930-as években pedig Erdei Ferenc tett sokat a Makó-környéki vöröshagymáért és a hagymásokért.

4.7. Ellenőrző szerv:

Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, mint kijelölt zöldség-gyümölcs minőség-ellenőrzési szerv

Név: Csongrád Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság

Cím: 6800 Hódmezővásárhely
Rárósi út 110.
MAGYARORSZÁG

Tel.: +36 62/535741

Fax: +36 62/246036

E-mail: Hodi.Laszlo@csongrad.ontsz.hu

Név: Békés Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság

Cím: 5602 Békéscsaba
Szarvasi út 79/1.
MAGYARORSZÁG

Tel.: +36 66/529-257

Fax: +36 66/529-265

E-mail: Mike.Zsolt@bekes.ontsz.hu

4.8. Címkézés:

A termék csomagolásán fel kell tüntetni – a jogszabályokban előírtakon felül – a „Makói vöröshagyma” vagy „Makói hagyma” oltalom alatt álló eredetmegjelölést, valamint – a közösségi nyilvántartásba vételt követően – a kapcsolódó közösségi szimbólumot.

A Hagyma Terméktanács által lefolytatott belső ellenőrzés esetén a csomagoláson feltüntethető a „Hagyma Terméktanács által ellenőrzött minőség” jelölés.

HELYESBÍTÉSEK**Helyesbítés a tagállamok által elismert természetes ásványvizek jegyzékéhez**

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja C 54., 2009. március 7.)

(2009/C 70/10)

A 72. oldalon, „Az Izland által elismert természetes ásványvizek jegyzéke” táblázatban:

a következő szövegrész:

„Kereskedelmi megnevezés	A forrás neve	A kinyerés helye
Icelandic spring	Jadar spring area	Reykjavík”

helyesen:

„Kereskedelmi megnevezés	A forrás neve	A kinyerés helye
Icelandic Glacial	Ölfus Spring	Hlíðarendi, Ölfus, Selfoss”